

Asia: VN/22132/2020

Valtioneuvoston tasa-arvopoliittinen selonteko

Tulevaisuuden tasa-arvokysymykset

- 1. Tavoitteiden asettamiseksi on selonteossa tarkoitus käsitellä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia sekä niiden ennakoitavissa olevia vaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon. Millaisia tulevaisuutta ennakoivia tasa-arvokysymyksiä tai ongelmia mielestänne pitäisi selonteossa painottaa? Tarkasteltava aika on nykyhetkestä vuoteen 2030. Mainitkaa ja perustelkaa enintään viisi selkeää kysymystä. Mikäli mahdollista, sijoittakaa ne teemaotsikoiden alle sopivaksi katsomaanne kohtaan. Teema-alueet on esitelty edellä.**

sivistys, koulutus, tiede

Kaikilla tulee sukupuolesta ja uskonnosta riippumatta olla tasa-arvoiset mahdollisuudet koulutukseen ja tasa-arvon tulee toteutua koulutuksessa.

Tasa-arvoasioita tulee suunnitelmallisesti käsitellä varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta lähtien kaikilla koulutusasteilla.

Uskonnollisten yhteisöjen opetus voi olla tasa-arvoasioissa keskenään eri tasoista. Koulujen katsomusaineiden opetuksen tulee antaa osaavaa opetusta vähemmistöuskonnoista.

työ ja elinkeino

Moniperusteinen, esimerkiksi sukupuoleen ja uskuntoon liittyvä syrjintä on kitkettävä työelämästä.

Naisten tekemä työ esim. hoito- ja sosiaalialoilla on selvästi aliarvostettua. Tulisi pyrkiä korjaamaan epäsuhta palkoissa miesten ja naisten välillä saman koulutuksen ja vaativuustason ammateissa.

hyvinvointi, terveys ja elinolot

Vuoropuhelua uskonnollisten yhteisöjen, ihmisoikeusjärjestöjen ja viranomaisten välillä tulee jatkaa tyttöjen sukuelinten silpomisen estämiseksi.

Naisen sukuelinten silpominen on aina pahoinpitelyyn tai sen törkeään tekomuotoon rinnastuva väkivalta. Naisen sukuelinten silpominen ei perustu uskontoon, vaan on aina paikallisen, kansanperinteeseen rinnastuvan, kulttuurin tuotos.

Arviolta noin kolmannes maailman miehistä on ympärileikattuja. Erityisen vaarallista on sekoittaa poikien uskonnollinen ympärileikkaus tyttöjen silpomiseen. Kyseessä on sekä juutalaiseen että islamilaiseen oppiin keskeisesti kuuluva määräys, josta ei ole osoitettavissa olevaa lääketieteellistä haittaa. Käytännössä poikien ympärileikkauksen kieltäminen johtaisi tilanteeseen, jossa koulutettujen terveydenhuollon ammattilaisten sijaan ympärileikkaukset painuisivat salaisiksi, ja ilo lapsen syntymästä saisi rikollisen luonteen.

Näyttää siltä, että muslimien tai juutalaisten mielipiteillä ei ole sitä painoarvoa, minkä ne ansaitsisivat. Tämä saattaa johtua myös asiaa tulkitsevien henkilöiden näitä uskontoja koskevan asiantuntemuksen puutteesta.

Suomi on ainoa maa missä poikien uskonnollista ympärileikkausta ajetaan laajemmalla rintamalla, kun esimerkiksi muissa maissa poikien ei-lääketieteellisesti motivoitua ympärileikkausta saattaa ajaa vain yksittäinen henkilö.

lääkäiden henkilöiden joukossa naiset ovat selvästi köyhempiä kuin miehet. Monet näistä köyhistä vanhoista naisista asuvat yksin. Heidän tarpeensa tulisi ottaa huomioon entistä paremmin esim. kotipalvelujen muodossa.

Tasa-arvon vahvistaminen on tehokas syrjäytymisen ja radikalismien ehkäisemisen keino.

vapaus, koskemattomuus, turvallisuus ja yksityisyys

Naisten, miesten ja muunsukupuolisten yhtäläinen uskonnonvapaus on turvattava.

osallisuus

Suomessa toimivat uskonnot tulee ottaa mukaan tasa-arvotyöhön.

Tasa-arvopoliittiset tavoitteet

2. Marinin hallituksen tavoitteena on parantaa kunnianhimoisesti tasa-arvoa yhteiskunnassa ja nostaa Suomi tasa-arvon kärkimaaksi. Mitkä mielestänne pitäisi olla Suomen kansalliset pitkän ajan tasa-arvopoliittiset tavoitteet, jotka toteutuessaan veisivät Suomea tasa-arvoisemmaksi yhteiskunnaksi? Huomioikaa, että kysymys on tavoitteista, ei välineistä tai toimenpiteistä. Tarkasteltava aika on nykyhetkestä vuoteen 2030. Mainitkaa enintään viisi konkreettista, selkeää ja seurattavissa olevaa tavoitetta.

Naisen euro on edelleen noin 80 senttiä. Naisten tekemän työn arvostusta ja palkkausta pitäisi saada nostettua.

Suomi on edelleen naisiin kohdistuvan väkivallan tilastoissa Euroopan kärkisijoilla. Tämä tulisi tunnistaa ja toimia laajalla rintamalla tilanteen korjaamiseksi. Sekä lakeja että niiden toimeenpanoa tulisi tarkastella ja resursseja lisätä turvataloihin ja muihin auttamistoiimiin.

3. Mitkä mielestänne pitäisi olla Suomen tasa-arvopoliittiset tavoitteet koskien Euroopan unionia ja kansainvälistä toimintaympäristöä? Täsmentäkää ja perustelkaa, mikäli mahdollista.

EU: Naiset ja lapset pakolaisina ja turvapaikanhakijoina ovat erittäin haavoittuvassa asemassa. Heidän auttamisekseen tulisi löytää keinot kiireellisesti.

Naisten tukemista kehitysyhteistyössä tulisi edelleen priorisoida mm. koulutuksen ja terveyden saralla.

Sukupuolten oikeudellinen asema

4. Lainsäädäntö on yksi merkittävä sukupuolten tasa-arvopoliitiikan väline. Miten lainsäädäntöä tai yksilön oikeussuojaa pitäisi mielestänne kehittää sukupuolten tasa-arvon lisäämiseksi? Huomatkaa, että kysymys ei koske ainoastaan tasa-arvolakia.

Lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta ei sovelleta evankelis-luterilaisen kirkon, ortodoksisen kirkkokunnan eikä muiden uskonnollisten yhdyskuntien uskonnonharjoitukseen liittyvään toimintaan (2 §). Tämä on perusteltua, koska kirkot ja muut uskonnolliset yhdyskunnat ovat ja niiden tulee mielestämme olla autonomisia.

Lainsäädännössä tulee pyrkiä edistämään tosiasiallisen sukupuolten tasa-arvon toteutumista myös uskonnollisissa yhteisöissä siitä huolimatta, että ne saavat säilyttää omat uskonnonharjoittamisen perinteensä ja itse määrätä mahdollisista toimintatapojensa muutoksista.

5. Moniperusteisella syrjinnällä tarkoitetaan syrjinnän kohteeksi joutumista sukupuolen ja jonkin muun ominaisuuden perusteella. Se voi olla myös rakenteellista. Mitkä moniperusteisen syrjinnän kysymykset mielestänne pitäisi ehdottomasti käsitellä selonteossa?

Kannamme huolta ihmisistä, joita syrjitään sukupuolensa, etnisen tai kansallisen alkuperänsä, kielensä ja/tai uskontonsa tai vakaumuksensa takia. Esimerkiksi työnantajat ja viranomaiset saattavat suhtautua uskontoihin ennakkoluuloisesti. Tämä korostuu, jos henkilö tuo asian esiin tai se näkyy esimerkiksi hänen pukeutumisestaan. Toisaalta ulkonäöstä ja kielestä saatetaan tehdä vääriä johtopäätöksiä henkilön uskonnon suhteen.

Sukupuoli, sukupuoli-identiteetti, sukupuolen ilmaisu ja seksuaalinen suuntautuminen ovat monissa uskonnoissa edelleen keskusteltavia aiheita. Valtiovalta ei voi puuttua uskonyhteisöjen sisäisiin keskusteluihin, mutta dialogi niiden kanssa voi edistää sukupuolten tasa-arvoa niiden piirissä.

Muut huomiot

6. Muuta mahdollisesti huomioitavaa selonteon valmistelussa?

Uskontoaiheisiin liittyvät järjestöt yhteisöt kärsivät rahoituksen puutteesta esim tasa-arvoon liittyvissä projekteissa, koska heidät on leimattu uskonnollisiksi yhteisöiksi ja tämä koskee erityisesti pienempiä vähemmistöuskontoa edustavia järjestöjä. Heillä on kuitenkin toimivat verkostot ja mahdollisuus vaikuttaa yhteisöjen tasa-arvonäkemyksiin ja toimintaan. Järjestökentällä uskontoaiheisiin ja tasa-arvoon uskonnoissa keskittyvät toimijat ovat kohdanneet ennakkoluuloja ja jopa kieltäytymistä yhteistyöstä niiden vuoksi.

Kuusikallio Katri

Uskontojen yhteistyö Suomessa - USKOT-foorumi ry